

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

Hirics

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

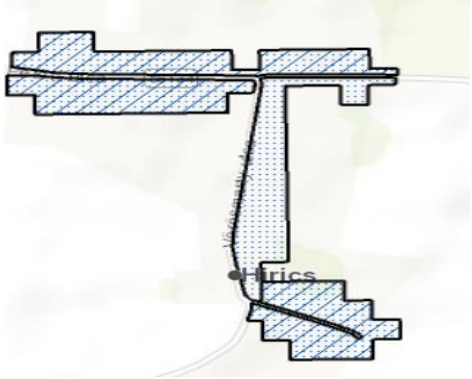
Hirics

Baranya megye

Sellyei járás

Szervezet neve: Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület

Dátum: 2022. június

	Terület: 15 km² Lakónépség: 230 fő Jogállás: község Járás: Sellyei Megye: Baranya Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: IGEN Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: NEM
Település térképe	Jogosultság adatok
Eladósodottság-térkép	Szegregátum-térkép

ADATTÁBLA

	KSH adata	HELYI BECSLÉS
Település neve	Hirics	
Megye	Baranya	
Járás	Sellyei	
Programba vonás köre	1	
Szervezet neve	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület	
Lakosságszám (2021)	235	
Lakosságszám változása 2021/2012 (%)	98%	
15 év alattiak aránya (2021)	26,4%	
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	89%	
60 éves és idősebbek aránya (2021)	11%	
60 éves és idősebbek létszámának változása 2021/2012 (%)	96%	
Lakásszám (2011)	79	
Üres lakások száma (2011)	9	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	184	
Lakásszám a szegregátumban (2011)	61	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	184	
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	79	
Lakások száma (2019)	79	
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	67	
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	0	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	68	
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	0	
WC nélküli lakások száma (2011)	50	
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	10	
Egy szobára jutó lakó (2021)	1,2	
Egy főre jutó szja alap, Ft (2019)	161497 Ft	
Egy főre jutó szja alap eltérése a hasonló helyzetű települések átlagától,% (2019)	103%	
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	300000 Ft	
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	3	
Kiinduló kvóta érték kerekítve	2	

1 A település leírása

1.1 A település pozíciója

Hirics község Baranya megyében a sellyei járásban, Vajszlótól délkeletre helyezkedik el. Az Ormánság szívében lévő 45 falucska egyike. Vajszlótól 10 km-re, Vejti és Kísszentmárton szomszédságában 1468 hektáron fekszik. Hirics zsáktelepülés, az úthálózat minősége igen rossz, mind a településen belül, mind a településre vezető út. A falu a Vajszlót Vejtivel összekötő 5821-es számú útról közelíthető meg, melynek minősége igen sok kívánnivalót hagy maga után. A települések legjelentősebb regionális kapcsolatait északon a kelet-nyugati irányú 6-os főút, valamint a keleti részen az észak-déli irányú 58-as út jelenti. A kistérség déli részén halad egy harmadrendű főút, mely Barcsot és Siklóst köti össze (5804 sz.), miközben kettészeli a kistérség teljes területét, ezért nagyon fontos kapcsolatot jelent a településeknek. Habár Barcs már a szomszédos Somogy megye települése, mégis szoros kapcsolata van a Baranya megyei járásokkal.

A közösségi közlekedést a helyközi járatok biztosítják, naponta hat járatpár közlekedik Hirics és Vajszló között, az első busz 6:07-kor indul a településről, az utolsó járat, amely Hiricsre megy 18:05-kor indul Vajszlóból. A járatok indulása jelentős módon befolyásolja a településen élők munkavállalását, sajnálatos módon nem teszi lehetővé a két vagy három műszakos munkarendben történő munkavállalást. Vajszlón több irányba lehet járatokra átszállni, így naponta Vajszló és Pécs között 22 járatpár közlekedik, Vajszló és Szigetvár között 14 járatpár közlekedik, Vajszló és Siklós között 16 járatpár közlekedik. A felsoroltak alapján a helyközi buszközlekedést akár jónak is ítélnénk, de a térségi központ és Hirics közötti járatok száma korlátozza az ott élők utazásait. Vajszló és Hirics távolsága 6,04 km, mely kerékpárral fél óra alatt megtehető távolság, de ezt a közlekedési lehetőséget az időjárás jelentősen befolyásolja, és csak a tavasz – őszi közötti időszakban lehet relevanciája.

Egészségügyi ellátás hetente egy alkalommal egy órában rendel házi orvos, a rendelési idő meghosszabbodik, amennyiben szükséges. A házi orvos nemcsak a felnőtteket, hanem szükség szerint a gyermekeket is ellátja. Ügyeleti időben (munkanapokon 16:00 -8:00, hétvégén és ünnepnapokon) a házi orvosi ellátás – mind a felnőtt, mind a gyermek – Vajszlón érhető el. Gyógyasztár a településen nem működik.

A településen 2021. decembere óta működik élelmiszerbolt.

Munkalehetőség Pécssett, Szentlőrincen és Szigetváron elérhető, de a járás kisfalvaiból a beutazás nehezen megoldott. A településen a 2019. január 1-ejei adatok alapján a 18 év feletti lakosság száma 174 fő, ebből 15 fő volt foglalkoztatott, 54 fő közfoglalkoztatott, 32 fő rokkantnyugdíjas, 3 fő rokkantsági nyugdíjas. 12 fő nappali tagozaton tanuló diák és 1 fő gyermekgondozási díjban ellátásban részesült a 18 év feletti korosztályból.

Több esetben tapasztalható, hogy az emberek a jobb lét reményében külföldön vállalnak munkát, vagy az ország nyugati részén, ahol jelentős számban található jól prosperáló gyárak, nagyüzemek, és jellemzően ezekben betanított munkásként alkalmazzák őket. A

feladatot tekintve elégséges az általános iskolai előképzettség (maximum 8 osztály), a munka meghatározott, ismétlődő (rutin) munkamozzanatokból álló, továbbá a tevékenység részletes műveleti utasítások szerint, közvetlen irányítással végezhető.

2019.01.01-én 271 fő élt a településen, mely 68 háztartást jelent, az egy háztartásban élők száma 3,98 fő. Közülük szinte mindenki mélyszegénységben él, a roma háztartások becsült aránya közel 68%. Az aluliskolázottság következtében igen magas a munkanélküliségi arány. A járásban négy településen figyelhető meg a lakosságszám növekedése, közülük Hirics az egyetlen olyan település, ahol folyamatosan emelkedik az állandó lakosok száma, itt a 2007 évi 250 főről 2019-re 271 főre emelkedett, mely szerint 12 év alatt 21 fővel nőtt a falu lakosainak száma.(SZD)

Lakosságszám (2021)	235
Lakosságszám változása 2021/2012 (%)	98%
15 év alattiak aránya (2021)	26,4%
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	89%
60 éves és idősebbek aránya (2021)	11%
60 éves és idősebbek létszámának változása 2021/2012 (%)	96%
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	184
Egy főre jutó szja alap, Ft (2019)	161497 Ft
Egy főre jutó szja alap eltérése a hasonló helyzetű települések átlagától,% (2019)	103%

A település három pályázatot nyújtott be az elmúlt öt évben, melyek az orvosi rendelő felújítására, valamint két esetben az úthálózat fejlesztésére és kiépítésére (Hirics-Kisszentmárton között, 2, 65 km) vonatkoztak.

Ezt megelőzően az alábbi pályázatok nyertek:

EFOP - 1.5.3-16 – Humán szolgáltatások fejlesztése az Ós-Dráva Program területén, Vajszló központtal - Vajszló Nagyközségi Önkormányzat

A projekt fő célja: A foglalkoztatáshoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében a társadalmi vállalkozói szellem, a társadalmi vállalkozásokba történő szakmai integráció és a szociális és szolidáris gazdaság előmozdítása.

EFOP-1.4.3 - "Jó kis hely kialakítása Hiricsen" - Nyolc Boldogság Alapítvány

A Nyolc Boldogság Alapítvány az EFOP-1.4.3-16 - Jó kis hely” kistelepülési komplex gyermekprogramok tevékenységcsoportra pályázati konstrukció keretében 3 éves programot indított Hiricsen.

A projekt hosszú távú célja a preventív célú, a gyerekes családok esélyeit tartósan és hosszútávon növelő, a korcsoportos szükségletekre épülő komplex programokat kínáló „Jó kis hely” Közösségi Ház kialakítása Hiricsen.

A fejezet fő következtetései

Következtetések a település...

...térsgégi pozíciója tekintetében:

- rossz pozíció: nincsenek helyben munkahelyek és nincsen helyben elegendő szolgáltatás, és a térségi munkaerőpiac és szolgáltatások nehezen érhetőek el, a közlekedési viszonyok kedvezőtlenek, az útviszonyok rosszak, és a közösségi közlekedés nem megfelelő;

...vegyes társadalmi szerkezetének fenntarthatósága tekintetében:

- gettósodó település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya nő a településen belül, a nem roma háztartások nagy arányban elköltöznek a településről. A települése lakossága jellemzően stagnál vagy nő;

1.2 A település szerkezetének leírása

A falut a szabálytalan alakú belterület, a vizenyős lápból kiemelkedő, magasabban fekvő földhátak határozzák meg, ezeken alakultak ki az utcák. Hiricsnek három ilyen utcája jött létre, amelyek tulajdonképpen az egykor „Pázsit”-nak nevezett legelőt ölelik körbe kelet felől. A leghosszabb a kelet-nyugati irányú, két végén keskenyebb, középső szakaszán 30 méterre szélesedő mai Petőfi utca, régen „Fölső” utca. Rá merőlegesen a templom előtt indul a Vörösmarty utca. A harmadik utca a mai Rákóczi utca.

A falu belterületének mai központja a református templom előtti, az itt legszélesebb Petőfi utca és a rá merőleges Vörösmarty utca kereszteződésében kialakult kis tér. Ez a központi terület adott helyet korábban minden fontos épületnek: a templomnak, a paplaknak,

az iskolának és a kocsmának is. A település ma zsákfalú, a Vajszlóról a Vejti felé induló bekötőútról ágazik le a Hiricsre vezető út.

A település igazgatási feladatainak ellátása körjegyzőség keretein belül történik, Kemse, Kórós, Lúzsok, Páprád, Vejti, Zaláta, falvakkal közös önkormányzati hivatalban, melynek székhelye Vajszlón található.

A Hiricsen élő lakosok számára biztosított az áramellátás és a vezetékes ivóvízhálózat, a vezetékes gáz elkerüli a települést, a gázhálózat Vajszlóig terjed. A szennyvízelvezetés nem megoldott.

Lakások száma (2019)	79
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	67
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	0
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	68
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	0

A KSH adatoktól eltérően 1 ingatlanban nincs vízellátás, áramellátás minden ingatlanban van. Körülbelül 10 család az áramszolgáltatást előrefizetős mérőórával veszi igénybe.

Nem különíthető el nem szegregált terület, a település egésze szegregátum.

Lakásszám (2011)	79
Üres lakások száma (2011)	9
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	184
Lakásszám a szegregátumban (2011)	61
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	184
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	79
Lakások száma (2019)	79
WC nélküli lakások száma (2011)	50
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	10
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	300000 Ft
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	3

A településen lévő lakóháza állapota igen változatos képet mutat, 2%-a életveszélyes, 15%-a nem tekinthető életveszélyesnek, de az egészségre káros (nedves, dohos falak, nyílászárók hiánya). A házak 20%-a komfort nélküli, 30%-a tartozik a félkomfortos kategóriába. A családi házak felújításra szorulnak, továbbá 30 házban kerti árnyékszékre is szükség volt, melynek építése a Fete programnak köszönhetően folyamatban van.

A fejezet célja, fő következtetései

Következtetés a településre jellemző területi szegregáció jellegének és mértékének tekintetében:

- az egész település szegregátum;

1.3 Lakhatással kapcsolatos fejlesztések

A településen az elmúlt 10-15 évben nem valósult meg lakhatással kapcsolatos fejlesztés.

1.4 Az önkormányzat perspektívája és szerepvállalási készsége a programban

A polgármester együttműködő, teljes mértékben támogatja a településen belüli mobilizációt. A településről történő kifelé mobilizáció blokkolásához nem fűződik érdeke.

Mivel még nem volt a településen sosem lakhatási beavatkozással kapcsolatos program, így javaslati szinten szeretne bevonódni a bérlők kiválasztásába. A program előnyének látja, hogy esetleg bővülne ingatlannal a település vagy jobb minőségű ingatlanok lennének.

A fejezet fő következtetései

Következtetések az önkormányzat együttműködési készségét illetően:

- a bérlakásfejlesztéseket támogatja, a lakáskörülmények javításának és a településfejlesztésnek az eszközét látja benne.

2 A lakosság helyzete

A településen a legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat. Jelenleg 44 fő dolgozik közfoglalkoztatásban.

A Baranya Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztályának 2019. januári adatai alapján Hiricsen a nyilvántartott álláskeresők száma 14 fő, ebből a 365 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők száma 10 fő, a regisztrált munkanélküliekből foglalkozást helyettesítő támogatásban részesülők száma 3 fő. A 25 év alattiak száma 6 fő, az 50 évnél idősebbek száma 2 fő volt a regisztrált álláskeresők közül, 5 fő pedig pályakezdő. Az összes nyilvántartott álláskereső 71,42%-a, 10 fő legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezett.

A regisztráltak száma nem tükrözi a tényleges munkanélküliséget, mert vannak, akik alkalmi munkavállalóként és a feketegazdaságban dolgoznak. Ezek az emberek nem is szeretnék bejelentett munkahelyen dolgozni, mert az adóságuk felhalmozása végett a bérük min. 33 %-át levonnák. Ezt elkerülve inkább a „fekete jövedelmet” választják, tehát a vállalkozók a jelenlegi segédmunkás állomány hiányát ezekből a mélyszegénységben élő emberekből pótolják. Ezek az egyének, tekintettel arra, hogy „fekete munkát” végeznek, nem beiskolázhatóak, így nem lehetséges felzárkózási programokban (6./8.osztály elvégzése, stb.), sem egyéb tréningekben, sem álláskeresésben bevonni őket.

Az alábbi cégekhez járnak a településről dolgozni:

Hannon Systems Hungary Kft. – Pécs

Strabag Építőipari Zrt.

Közút Kezelő Zrt.

Vágóhíd Bóly

A településen felmerülő, a gyermekeket és családjaikat érintő problémákkal a Vajszló és Térsége Család- és Gyermejkölési Szolgálat foglalkozik, mely Hirics mellett még hét településen nyújt szolgáltatást. A családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat tevékenységét az alábbi problémakörök határozták meg: A legtöbb esetben a szolgáltatást igénybe vevők információkérésben, ügyintézésben, és anyagi helyzetük miatt kértek segítséget. Továbbá családi kapcsolati, lelki és mentális, gyermeknevelési, munkavállalási kérdésekkel keresték meg a szolgálatot. Családon belüli bántalmazás miatt egy fő kért segítséget a szakemberektől. A szolgálat a Hiricsen élő gyermekek és fiatalok közül az elmúlt években 18-at alapellátásban gondozott, 27 esetben történt gyermekvédelmi jelzés, valamint 18 esetben nem a jelzőrendszeri tagok hívták fel a gyermekek helyzetére a figyelmet. A szolgálat információja szerint a településen élő 89 gyermek és fiatal közül 72-en tekinthetők hátrányos helyzetűnek, közülük 40-en halmozottan hátrányos helyzetűek, mind a 72 gyermek/fiatal rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, 18-an veszélyeztetett helyzetűek, 8 gyermek/fiatal esetében hatósági eljárás keretében megtörtént a védelembe vétel. A szolgálat meglátása szerint a településen élő családok közel 80%-ának van közüzemi tartozása, 35%-uk vett már fel lakáshitelt, 60%-uknak hitelkártya, illetve személyi hiteltartozást halmozott fel, tovább igen súlyos problémának tekintik, hogy az ott élők közel fele uzsora-hitelből próbálja meg finanszírozni a napi megélhetését.

A fejezet következtetései

Családtípus	Családok száma
<u>Teljes nyomorban élő családok:</u> hosszabb távon is intenzív segítségre szoruló, alapvetően nincs munkaképes tagja a családnak, a család súlyos problémákkal küzd, tartós betegség/szenvedély-/mentális betegség jelen van. Teljes nyomorban élő család, akár magasfokú eladósodottság is jellemzi a családot. Ha van gyermek a családban, szülői kompetencia súlyosabb hiánya jelenik meg.	0
<u>Minimális önfenntartó képességgel rendelkező családok:</u> megélhetési gondokkal küzdő család, de van olyan tagja, aki valamilyen szintű munkát végez, akár alkalmi/idénymunkát, akár közfoglalkoztatásban vesz részt. A gyerekekről alapvetően gondoskodnak. Fejleszthető a család munkaerőpiaci részvétele.	15
<u>Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok:</u> viszonylag rendszeres munkával és jövedelemmel rendelkező család, ami nem feltétlenül jelent bejelentett munkából származik. Kiegyensúlyozottabb, rendszeres életvitellel rendelkeznek. Gyermeknevelési kompetenciáik viszonylag jók. Munkaerőpiaci részvétel fejlesztésére itt is szükség lehet.	10

3 A lakásállomány helyzete

A településen 79 lakás található, melynek, 2%-a életveszélyes, 15%-a nem tekinthető életveszélyesnek, de az egészségre káros (nedves, dohos falak, nyílászárók hiánya). A házak 20%-a komfort nélküli, 30%-a tartozik a félkomfortos kategóriába. A családi házak felújításra szorulnak.

Lakások száma (2019)	79
Közüemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	67
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	0
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	68
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	0

Sok házban ki van kapcsolva a víz és áram szolgáltatás, illetve az áram szolgáltatást előrefizetős mérőórával veszik igénybe. Ebből következik, hogy a havi rezsi számlák is már gondot okoznak több család esetében. A téli időszakban a falopások száma megszorodik.

A lakótelkek mindegyik utcában keskeny szalagtelkek, szélességük 12 és 35 méter között változik, a legtöbb azonban 20 méteres. A leggyakoribb hagyományos lakóháztípus hosszházas, egytraktusos, háromhelyiségű, hosszoldalán négyzetes téglaoszlopokkal alátámasztott, gerendás, és mellvéd nélküli tornáccal rendelkezik.

A telken belül a további épületek általában a lakóházhhoz kapcsolódnak, de sok helyen a két épület között kisebb távolságot hagytak.

A tulajdonviszonyok rendezetlenek, de erről a bent élőknek sok esetben nincs tudomásuk. Elterjedt tévhit, hogy aki az ingatlanban lakik az az övé. Üres lakó ingatlan 3 található a településen, ebből egy van lakható állapotban, de nem eladó. Jellemző az üresen maradt ingatlanokra, hogy elbontják azokat. Üres telek 3 található a településen.

A fejezet célja, fő következtetései

Lakástípusok (a lakott lakások tekintetében):	Lakások száma
életveszélyes házak	0
jelenleg nem életveszélyes, de kritikus állapotú házak, amelyeket nem érdemes felújítani	6
nem életveszélyes, de rossz állapotú házak, amelyek felújítással még egy időre lakhatóvá tehetők (kb. 10 év),	5
jobb állagú házak, amiket érdemes modernizálni	3

4 A lakhatási beavatkozási terv

4.1 A lakhatási szegénység fő problémái

A településtérségi pozíciója tekintetében Hirics rossz pozícióba sorolható be: nincsenek helyben munkahelyek és nincsen helyben elegendő szolgáltatás, és a térségi munkaerőpiac és szolgáltatások nehezen érhetőek el, a közlekedési viszonyok kedvezőtlenek, az útviszonyok rosszak, és a közösségi közlekedés nem megfelelő.

A vegyes társadalmi szerkezetének fenntarthatósága tekintetében gettósodó település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya nő a településen belül, a nem roma háztartások nagy arányban elköltöznek a településről. A települése lakossága jellemzően stagnál vagy nő. A roma népesség becsült aránya 85-90 %.

Elsődleges probléma a foglalkoztatottság alacsony szintje, mely részben a felnőtt lakosság alacsony iskolai végzettségéből, részben a rossz közlekedési lehetőségekből és a települési környéki munkahelyek hiányából fakad, illetve az érdektelenségből. A közmunkaprogramban foglalkoztatottak száma 44 fő.

A településen semmilyen intézményes ellátás nem található, a helyközi járatokkal nehézkes ezek elérése. A településre kijáró szakemberek (védőnő, orvos, családsegítő) mindössze kétheti néhány órában tudnak a településen jelen lenni. A szülők körében általános az életvezetési, szülői készségek és alapismeretek hiánya, mely később a gyermekeknél komoly szociális és kognitív lemaradások formájában jelentkezhet.

Az itt élők egyáltalán nem tudják a jövedelmüket beosztani, nincsenek megtervezve a kiadásaik, kiadásokkal nincsenek tisztában. Nagyon fontos lenne az adósság kezelése megtanítása, a háztartási napló vezetése. Különös figyelmet igényel az árverésre kitűzött ingatlanok „megmentése”. A településen uzsora is van. Addiktológiai problémák: különösen az alkoholfogyasztás.

Hirics tömegközlekedési helyzete igen kedvezőtlen, hiszen Vajszló felől naponta összesen 6 autóbusszal közelíthető meg. A tovább utazás Vajszlóról csak átszállással lehetséges. Vasútvonal nem érinti.

Család-lakáshelyzet mátrix: elsősorban a segítségre szoruló családokra koncentrálva

Családtípusok Lakástípusok	Teljes nyomorban élő családok	Minimális önfenntartási képességgel rendelkező családok	Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok	Adott lakástípusban a család helyzete szerint beazonosított családok száma összesen	Az adott lakástípusba tartozó családok száma összesen
azonnali életveszélyt jelentő lakás	0	0	0	0	
rossz lakásállag, még nem életveszély, de nem érdemes rajta semmit csinálni	0	6	0	6	
nagyon rossz állagú, de valami felújítással még egy ideig lakhatóvá tehető (5-10 év)	0	5	0	5	
olyan lakás, amit érdemes felújítani, modernizálni	0	0	3	3	
Adott családtípusban a lakhatási helyzet szerint beazonosított családok száma összesen	0	0	0	0	

Az adott családtípusba tartozó családok száma összesen					

4.2 Fő beavatkozási irányok kijelölése és prioritizálási szintek

A lakhatási viszonyok javítását célzó beavatkozások megalapozása érdekében az alábbi beavatkozások szükségesek:

Foglalkoztatás javítását célzó program: A településen rendelkezésre álló munkahelyek bővítése mutatkozik az egyik legfontosabb fejlesztési területnek. A településen foglalkoztatási mentor alkalmazása már megtörtént. Közmunka programban dolgozók számának csökkentése. Párhuzamosan munkamotivációs programok szervezése.

Adósságkezelés kiterjesztése: már folyik adósságkezelési program a településen igény szerint. A segítség kérés csak tanácsadásig, az érkezett problémára történő megoldásra koncentrálódik. Ennek oka, hogy az ügyfelek csak az adott problémába vonják be az adósságkezelőt (pl. jövedelem letiltás). A településen mentorálást, azaz egy hosszan tartó folyamatot a pénzügyi tudatosság, illetve szemléletformálás tekintetében nehéz elérni. Elengedés, illetve részletfizetési megállapodás megkötése több esetben előfordul. Mindenképpen pénzügyi tudatosság javítását célzó programra lenne szükség, hogy az ügyfelek eljussanak arra a pontra, hogy felismerjék, hogy a felhalmozott tartozást hogyan tudják visszafizetni. Ezt követően már a szakembereknek könnyebb dolguk lenne és tényleges segítséget tudnának nyújtani.

Tulajdoni jogviszonyok rendezése: mindenképpen jogi szakember alkalmazása javasolt, aki a célcsoportnak ingyenesen segít. Előzetesen fel kell mérni, hányan élnek olyan ingatlanban életvitelszerűen, ami nem az ő nevükön van, és fontos a tulajdoni lapra bejegyzett tartozások előzetes átnézése.

Lakhatási programok:

A közműszolgáltatásokba való be-, és visszakapcsolás: 1 lakásban nincsen víz. Előrefizetős villanyóra 10 háztartásban van.

A magántulajdonú házak felújításának támogatása: A javításokra, felújításokra nagy igény mutatkozik. A tetőkommandó hatékonysága növelhető lenne, ha a családokat együttműködésre buzdítja. Ez lehetne egy hosszan tartó adósságkezelésbe bevonás, ahol hosszú távon szakember segítségével pénzbeosztását tudatossá tehetnék, illetve, saját erőforrásuk- mind humán kapacitás mind anyagi erőforrásai- felhasználásával.

Bérlakásfejlesztés tekintetében

Krízislakások kialakítása: szükséges lenne a településen olyan krízislakás kialakítása, ahol természeti katasztrófa súlytotta ingatlanból, illetve az életveszélyes lakhatási helyzetből elhelyezhetők a családok. Jelenleg egy önkormányzati tulajdonban él egy család átmenetileg a polgármester jóindulatának köszönhetően.

Bérlakások kialakítása a településen belül mobilizálható családoknak: Elsődleges célcsoport a munkajövedelemmel rendelkező, rendezett életvitellel családok lehetnének, akik jelenleg túlsúlyos lakáskörülmények között élnek. Előzetesen fel kell mérni, hogy esetleges állami támogatásra jogosultak-e egy saját tulajdonú ingatlan megszerzéséhez. Amennyiben nem, egy köztes időszakra bérlakásba költöztethetők lehetnének addig, ameddig az állami támogatáshoz szükséges jogosultságot meg tudják szerezni, illetve előtakarékoskodni tudnak. Jelenleg 2 ilyen család van a településen.

Más településen kialakított bérlakásokba történő mobilitás: Védett környezetben élnek a településen, nem történt az utóbbi időszakban sem ki-, sem bevándorlás. A munkavállalás más településen minimális.

Összefoglalóan a potenciális célcsoport nagysága a célcsoport körében:

Stabilizálás

Szoft programok:

- adósságkezelés: a településen élő családok 60%
- tulajdonviszony rendezés: nem ismert

Magántulajdonú lakások fejlesztése

- legszükségesebb karbantartási munkák végzése: 11 ház
- lakások komfortosítása, felújítása: 3 db

Bérlakás fejlesztés

- krízislakás: 1
- településen belüli mobilizáció: 2 család
- más, jobb helyzetű településre mobilizálható 0.

4.3 Bérlakásfejlesztés beavatkozási terve

Hirics település helyzete közlekedési szempontból a többi környező településhez hasonlóan rossz. Zsáktelepülés, nincs a tömegközlekedés összekötve a környező településekkel, holott az utak ezt lehetővé tennék.

A közösségi közlekedést a helyközi járatok biztosítják, naponta hat járat pár közlekedik Hirics és Vajszló között, az első busz 6:07-kor indul a településről, az utolsó járat, amely Hiricsre megy 18:05-kor indul Vajszlóból. A járatok indulása jelentős módon befolyásolja a településen élők munkavállalását, sajnálatos módon nem teszi lehetővé a két vagy három műszakos munkarendben történő munkavállalást. Vajszlón több irányba lehet járatokra átszállni, így naponta Vajszló és Pécs között 22 pár járat közlekedik, Vajszló és Szigetvár között 14 pár járat közlekedik, Vajszló és Siklós között 16 pár járat közlekedik. A felsoroltak alapján a

helyközi buszközlekedést akár jónak is ítélnénk, de a térségi központ és Hirics közötti járatok száma korlátozza az ott élők utazásait.

A közmunka programban jelenleg 44 főt foglalkoztat az önkormányzat. A helyiek az alábbi cégeknél vállalnak munkát: Hannon Systems Hungary Kft. – Pécs, Strabag Építőipari Zrt., Közút Kezelő Zrt., Vágóhid Bóly

A faluba új családok nem költöznek, kifelé vándorlás sem megfigyelhető meg. Lakhatási helyzettel kapcsolatos fejlesztések az elmúlt években nem történtek. Az úthálózat felújítása szakaszosan történik, az elnyer pályázatoknak megfelelően. Az egész település szegregátumnak tekinthető.

A falu közművesített: villany, víz, elérhető, vezetékes gáz sehol sincs, ugyan úgy, mint csatorna sem, a háztartásokban emésztőt használnak.

Helyi gazdaságfejlesztés nem történt az elmúlt években a településen.

Lakásépítés egyáltalán nem jellemző, felújítások csekély számban.

Jelenleg nem tudunk eladó ingatlanról a településen. Üres telek 3 található.

Hiricsen nem működik óvoda és iskola. A vajszlói iskola és óvoda ad lehetőséget a gyermekeknek a tanulásra. A településeken rendkívül kevés kereskedelmi és egyéb lakossági szolgáltatás vehető igénybe: gyógyszertár nincs, egy élelmiszerbolt van 2021. decemberétől.

A polgármester együttműködő, teljes mértékben támogatja a településen belüli mobilizációt. A településről történő kifelé mobilizáció blokkolásához nem fűződik érdeke. A településvezetés nem nyilatkozott, hogy érdekelt lenne a lakosság megtartásában. A potenciális áthelyeződés fogadó településen nem releváns. A térségben nincsen jelentősebb növekedési centrumot jelentő település.

Intézményi és szociális ellátottság tekintetében semmilyen szociális, oktatási-nevelési és egészségügyi intézmény nincs. Az ellátásokat és szolgáltatásokat biztosító települések pedig nehezen érhetőek el, a települést kijáró rendszerben ellátó szolgáltatások biztosításához pedig rendkívül kevés a szakember, így nagyon alacsony heti óraszámokban tudnak jelen lenni a településen.

A fogadó településen a lakóingatlanok áráról nincs információ.

A ténylegesen megvalósítható bérlakásfejlesztések megbecslése:

Krízislakások biztosítása: 1 db

Szükséges lenne a településen olyan krízislakás kialakítása, ahol természeti katasztrófa súlytotta ingatlanból, illetve az életveszélyes lakhatási helyzetből elhelyezhető a családok.

Bérlakásfejlesztések:

Elsődleges célcsoport a munkajövedelemmel rendelkező, rendezett életvitellel családok lehetnének, akik jelenleg túlszűfolt lakáskörülmények között élnek. illetve ahol a lakhatásuk bizonytalan egy esetleges árverés miatt. Előzetesen fel kell mérni, hogy esetleges állami támogatásra jogosultak-e egy saját tulajdonú ingatlan megszerzéséhez. Amennyiben nem egy

köztes időszakra bérlakásba költöztethetők lehetnének addig ameddig az állami támogatáshoz szükséges jogosultságot meg tudják szerezni, illetve előtakarékoskodni tudjanak. Bérlakásprogramba bekerülő családok mellé nagyon aktív szociális munka hozzárendelése szükséges.

településen belül mobilizálható családoknak Jelenleg 2 ilyen család van a településen.

Más településen kialakított bérlakásokba történő mobilitásnem tudunk jelenleg olyan családról aki más településen szeretne élni és ténylegesen fent tudná tartani a lakhatását.

Bérlakás beavatkozások tervezését segítő mátrix: igények és lehetőségek szerint kialakítható megoldás típusok

	Településen belül meglévő lakás	Új lakásépítés településen	Mobilizáció (településen kívüli lakás)	Összesen
Lakottan veszi meg a program a család lakását és felújítja (a család benne marad)	3	0	0	3
Üres lakást vesz a program				
A létrehozott bérlakásba olyan család költözik, akinek a megszűnt a lakhatása (lebontják, kilakoltatták)	0	0	0	0
Túlszűfolt lakásból szétköltöző család költözik be	3	0	0	3
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, de a program nem veszi meg a lakást	0	0	0	0
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, és a program megveszi a megüresedett lakást	0	0	0	0
Összesen	3	0	0	3

